

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

u.remissvar@regeringskansliet.se

Myndigheten för yrkeshögskolans yttrande över en andra och en annan chans – ett komvux i tiden (SOU 2018:71)

Myndigheten för yrkeshögskolan lämnar följande synpunkter.

Avsnitt 1.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:1163) om statsbidrag för särskilt utbildningsstöd

Av författningsförslaget framgår att "Statsbidrag får även lämnas till universitet och högskolor samt **yrkeshögskolor** för kostnader för särskilt utbildningsstöd som erbjuds studerande med svåra rörelsehinder, intellektuella funktionsnedsättningar eller psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar".

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) anser att benämningen yrkeshögskolor inte ska användas i bestämmelser. Det finns inga yrkeshögskolor motsvarande läroanstalter som högskolor och folkhögskolor. Yrkeshögskolan är ett samlingsnamn för utbildningar som beviljats ingå i yrkeshögskolan under en viss period och som genomförs av utbildningsanordnare. Statsbidrag för kostnader för särskilt utbildningsstöd bör därför kopplas till utbildningar som MYH beviljat ingå i yrkeshögskolan.

Avsnitt 4.2 Studiefinansiering

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), bedömer att även motsvarande ekonomiska förutsättningar som föreslås för särskild utbildning på gymnasial nivå bör införas för studerande på eftergymnasiala utbildningar. Erfarenheter som gjordes i samband med pilotprojektet "Yrkeshögskoleutbildning med möjlighet till utökad stöd"¹ visade att studerande med intellektuell funktionsnedsättning har svårt att under utbildningstiden uppfylla de krav som ställs för att vara berättigade till studiemedel samt ekonomiska svårigheter som hindrar den gruppen av personer att påbörja studier bl.a. på grund av flytt mellan kommuner och möjligheter till stöd enligt LSS².

Avsnitt 5.13.3 Ändringar i vuxenutbildningsförordningens urvalsregler

MYH instämmer i förslaget till ändring av urvalsregler i vuxenutbildningsförordningen. MYH bedömer att en sådan ordning stärker individens möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. MYH vill dock uppmärksamma att detta förutsätter tydliga och transparenta grunder för att prioritering ska ske på ett likvärdigt och rättssäkert sätt. Därför bör det tydligt framgå vem som ansvarar för att en sådan individuell studieplan upprättas, dess utformning och upplägg samt omfattning i tid eftersom den ska vara underlag för prioritering.

¹ Resultatet av pilotprojektet Yrkeshögskoleutbildning med möjlighet till utökad stöd
Dnr MYH 2017/2172. I pilotprojektet ingick fem yrkeshögskoleutbildningar. Därav en utbildning som riktade sig till personer som genomgått gymnasieskolan.

²Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Avsnitt 7.2.3 Förslag att komvuxarbete ska kunna ersätta gymnasiearbetet i en gymnasiearbetet från komvux samt 7.9 Förslag om mer flexibel högskoleförberedande examen för komvux

Myndigheten instämmer i förslagen att ett komvuxarbete ska kunna ersätta gymnasiearbetet från komvux samt att en högskoleförberedande examen från komvux inriktad på studieområden med områdesspecifika kurser ska ersätta kravet på programspecifika kurser.

MYH vill även peka på att, i de fall individen avser att studera vidare på eftergymnasiala utbildningar, detta förutsätter att tillträde till sådana utbildningar inte påverkas negativt av en sådan förändring.

Avsnitt 9.4.4 Utredningens överväganden

MYH ser positivt på förslaget att ta fram yrkespaket inom särskild utbildning på gymnasial nivå och att inplacera dessa utifrån referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande

Myndigheten vill här lyfta fram att även de nationella yrkespaket för yrkesutbildningar inom komvux som Skolverket tidigare lämnat förslag till inplaceras utifrån referensramen. Detta skulle stärka individens möjligheter att ges tillträde till utbildning eller tillgodoräkna sig tidigare lärande i utbildningssyfte eller för att söka arbete.

Avsnitt 9.7.2 Utredningens bedömningar

Särskilt utbildningsstöd

Utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan omfattas i nuläget inte av förordningen (2011:1163) om statsbidrag för särskilt utbildningsstöd. MYH är positiv till att även anordnare av yrkeshögskoleutbildning ges möjlighet att erhålla statsbidrag för kostnader för särskilt utbildningsstöd som erbjuds studerande med svåra rörelsehinder, intellektuella funktionsnedsättningar eller psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

MYH får enligt förordningen (2011:1162) om instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan lämna statsbidrag till anordnare av utbildningar inom yrkeshögskolan för kostnader för särskilt pedagogiskt stöd till studerande med funktionsnedsättning i utbildningarna. De statsbidrag som MYH lämnat enligt den förordningen har huvudsakligen gällt andra typer av funktionsnedsättningar än de som anges i förordningen om statsbidrag för särskilt utbildningsstöd.

MYH vill uppmärksamma att nuvarande reglering för yrkeshögskolan, med dess syfte och mål, inte är utformat för personer som har gymnasiesärskolan som grund. Se nedan.

MYH kan samtidigt se att det finns utbildningar som styrs av förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar som framgångsrikt har anpassat utbildningen för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Behörig att antas till sådana utbildningar är den som har genomgått gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. MYH vill därför föra fram att även anordnare av utbildningar som får stöd enligt den förordningen borde ges möjlighet att erhålla statsbidrag för kostnader för särskilt utbildningsstöd.

Fortsatta studier vid yrkeshögskola

Myndigheten för yrkeshögskolan avstyrker förslaget att myndigheten ges i uppdrag att ta fram informationsmaterial och genomföra en informationskampanj om möjligheterna till yrkeshögskolestudier för individer med intellektuell funktionsnedsättning. Myndigheten för yrkeshögskolan anser att en sådan kampanj inte i nuläget är lämpligt.

Upplägg av och inriktning på utbildningar inom yrkeshögskolan kan variera men MYH bedömer att yrkeshögskolan, med nuvarande syfte och utformning, inte generellt är en utbildningsform som är utformad för personer med en intellektuell funktionsnedsättning.

Om yrkeshögskolan ska vara ett reellt utbildningsalternativ för personer med intellektuell funktionsnedsättning bedömer MYH att det krävs förändringar i regelverk för att göra detta möjligt. Regelverket för yrkeshögskolan behöver ändras så att utbildningar inom yrkeshögskolan även kan bygga på de kunskaper som gymnasiesärskolan ger och med för målgruppen relevanta yrkesutgångar.

Avsnitt 10.13.4 Stärkt forskning om komvux och vuxnas lärande behövs

MYH instämmer i att mer kunskap och forskning om vuxnas lärande behöver tas fram och stärkas. Genomsnittsåldern i utbildningar inom MYH:s ansvarsområde visar att både yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildningar samt tolkutbildningar i stor utsträckning rekryterar studerande som är äldre och har yrkeserfarenhet med sig. Genomsnittsåldern för en studerande inom yrkeshögskolan är på dryga 30 år. En stärkt forskning om vuxnas lärande borde därför även kunna spridas till och tillgodogöras av aktörer inom dessa utbildningar. Exempelvis borde resultat från forskning om vuxenpedagogik kunna användas av utbildningsanordnare och bidra till att fler fullföljer utbildningar.

Avsnitt 11.1 Behov av en förbättrad regional samverkan kring yrkesutbildning

Utredningen konstaterar att regionalt yrkesvux har lett till en fördjupad och utvecklad regional samverkan. Utredningen konstaterar att det behövs en tydligare koppling till branscherna och ett mer differentierat utbildningsutbud som motsvarar behoven på flera delar av arbetsmarknaden.

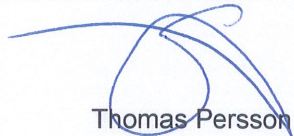
I det sammanhanget vill MYH peka på att det finns behov av att se yrkesutbildning som en helhet, hur gymnasial och eftergymnasial yrkesutbildning kan utvecklas och samordnas genom en effektiv samverkan mellan olika kommunala och regionala aktörer. Framför allt borde kontakter med branscher och analyser av behov av kompetens (kvantitativt och kvalifikationsmässigt) samordnas för att kunna bedöma vilket utbildningsutbud som bedöms motsvara det regionala behovet.

Ett utbildningssystem med möjligheter att tillgodoräkna tidigare lärande oavsett hur det lärandet skett innebär att övergångar mellan utbildningsformer kan öka. Detta innebär i sin tur att utbildningsutbudet behöver vara utformat på ett sätt som kan möta både individers och arbetslivets behov av kompletterande och kompetenshöjande utbildningsinsatser.

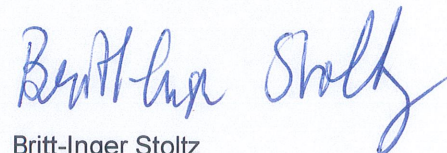
Avsnitt 12.6 Utredningens bedömning – behov finns men förutsättningarna måste redas ut först

MYH instämmer i att det behöver utredas vidare om ett eventuellt införande av riksrekryterande yrkesutbildningar inom komvux och särsvux. Införande av riksrekryterande utbildningar kan vara en väg att bidra till att utbildningsutbudet bättre överensstämmer med behoven både utifrån ett individ- och ett arbetslivsperspektiv.

Beslut om detta remissvar/yttrande har fattats av generaldirektören efter föredragning av Britt-Inger Stoltz. I den slutliga handläggningen har chefsjurist Carina Larsson och enhetschef Christer Bergqvist deltagit.



Thomas Persson
Generaldirektör



Britt-Inger Stoltz
Utredare